

матеріалу, сформувати навички іншомовної комунікативної компетентності студентів.

Отже, можна дійти висновку, що сучасні мультимедійні технології не тільки відкривають здобувачам вищої освіти доступ до інформації, підвищують ефективність засвоєння знань з англійської мови, а й надають нові можливості для креативного самовираження та формування професійних навичок, що позитивно впливає на ефективність навчання та подальшого працевлаштування.

Список використаних джерел

1. Карпенко С. Г., Попов В. В. Тарнавський Ю. А., Шпортюк Г. А. Інформаційні системи і технології. Київ : МАУП. 2004. 192 с.
2. Панченков А. О., Пометун О. І., Ремех Т. О. Навчання в дії: Як організувати підготовку вчителів до застосування інтерактивних технологій навчання. [Метод. посіб.]. Київ : А.П.Н. 2008. 72 с.

АНАЛІЗ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗВО

Білозерова М. В.

Галузь 23 «Соціальна робота» порівняно нова в Україні, тому заклади освіти, науковці активно залучаються до міжнародної співпраці, яка має різні форми, наприклад: організація та реалізація спільних науково-дослідницьких проєктів і програм, участь у міжнародних науково-практичних конференціях, семінарах, академічні обміни, стажування викладачів та здобувачів у зарубіжних освітніх закладах, проходження практики в країнах Європи та світу.

Досліджували професійну підготовку соціальних працівників В. Поліщук, І. Боднарук, Н. Горішна, Ю. Рябова, А. Капська, О. Карпенко, С. Кубіцький, Ю. Палагнюк.

З метою задоволення потреби в наданні якісних соціальних послуг в освітньому середовищі ЗВО та удосконалення системи професійної підготовки майбутніх соціальних працівників в Україні, спробуємо проаналізувати європейський досвід організації освітнього процесу у ЗВО.

Досліджуючи міжнародний досвід організації професійної підготовки майбутніх соціальних працівників, дослідниця Н. Горішна свідчить, що загальнотеоретичні (базові) засади навчання соціальної роботи є спільними для багатьох країн. Вони визначаються специфікою соціальної освіти (гуманістична спрямованість, універсальність і консервативність) та загальними вимогами до професійної компетентності соціальних працівників (розуміння теоретичних основ професії, володіння базовими

професійними вміннями і навичками, здатність інтегрувати теорію і практику, дотримання етичних норм та цінностей соціальної роботи) [1].

Розглядаючи питання підготовки фахівців із соціальної роботи у країнах Європи, Л. Романовська стверджує, що сучасна система підготовки має загальні тенденції розвитку, до яких відноситься: міждисциплінарні зв'язки при підготовці фахівців із соціальної роботи, широке впровадження сучасних теоретичних концепцій, заснованих на інтегративному характері підготовки, орієнтованість освіти на практичну діяльність [5].

О. Канюк розкрила особливості організації освітнього процесу майбутніх соціальних працівників в освітніх закладах Німеччини та виявила, що важливою складовою є практична підготовка, на яку відводиться близько 30 – 50 % навчального часу. Так, освітніми програмами передбачається вивчення обов'язкових груп освітніх компонентів (Загальна педагогіка, Соціальна педагогіка, Психологія, Соціологія, Дидактика та методика соціальної роботи), спеціальних (Право, Соціальна медицина, Економіка, Естетика та комунікація) та вибіркового, причому кількість годин, відведених на вивчення освітніх компонентів за вибором, є більшою від кількості годин обов'язкових курсів. Дослідниця описує цікавий досвід Німеччини зі створення інтегративних освітніх компонентів, форм і методів навчання (переважно проєктів та семінарів), особливо практичної спрямованості навчання, що знаходить вираження в наявності різного виду практик [2, с. 57]. Такий підхід забезпечує реалізацію міждисциплінарних зав'язків та опанування знань з різних галузей наук.

Підготовка спеціалістів у Великобританії та Франції має вузьку спеціалізацію за напрямками підготовки фахівців соціальної сфери. Такий підхід дає можливість для отримання ґрунтовних знань, умінь і навиків у професійній діяльності, але не дає свободи для мобільності фахівців у працевлаштуванні. Звісно, комбінування декількох суміжних навчальних спеціальностей та отримання інтегрованих знань, як у Німеччині, сприяють професійній мобільності фахівців.

Для України буде цікавим перейняти досвід у такому питанні, як упровадження в освітній процес практико-орієнтованого підходу з використанням нових активних методів підготовки, запрошення до проведення відкритих лекцій, майстер-класів, тренінгів фахівців, що мають великий практичний досвід у цій галузі. Саме практичне застосування знань та навичок із різних сфер діяльності сприятиме набуттю професійного досвіду та формуванню поліпрофесійної мобільності і дозволить підвищити конкурентоспроможність при працевлаштуванні.

Не погоджуються з думкою, що європейські системи підготовки майбутніх соціальних працівників мають спільні риси, В. Поліщук та Ю. Поліщук. Вони вважають, що у країнах Європи не існує єдиної моделі освіти у сфері соціальної роботи і єдиного освітнього рівня. Системи підготовки відрізняються варіативністю, існують різні підходи до визначення рівнів освіти, побудови програм професійної підготовки, змісту освіти,

тривалості навчання, технологій навчання [4, с.108]. Але саме така багатогранність сприяє збереженню національних традицій у підготовці здобувачів та дає можливість врахувати особливості проблем і потреб різних категорій населення у зв'язку із соціально-економічним становищем кожної окремої країни при наданні соціальних послуг.

Отже, суспільство швидко змінюється, освітні галузі розвиваються, навчання повинно бути динамічним процесом. Тому постійно удосконалюються методи та засоби освітнього процесу, зростають вимоги до результатів навчання. С. Кубіцьким був проведений аналіз освітньо-професійних програм підготовки фахівців за спеціальністю 231 Соціальна робота у ЗВО України. Виявилось, що лише одна освітня програма українського закладу освіти дотримується рекомендацій проєкту TUNING щодо складання освітніх програм та містить всі три цикли підготовки (загальна, професійна, практична). Також згадані в його дослідженні ЗВО не формулюють особливостей освітньої програми підготовки майбутніх соціальних працівників зовсім або представляють в узагальненому вигляді як здатність працювати з різними категоріями клієнтів. Тобто не визначена вузька спеціалізація майбутніх фахівців. Зрозуміло, що це розширює можливості для подальшого працевлаштування, але не дає чіткого уявлення абітурієнтам про компетентності соціального працівника, якого готують за запропонованою освітньою програмою. Саме чітка визначеність освітніх програм у професійній підготовці майбутніх соціальних працівників простежується у європейських системах підготовки фахівців соціальної сфери.

Список використаних джерел

1. Горішна Н. М. Організація професійної підготовки майбутніх соціальних працівників: міжнародний досвід. *Social Work and Education*. № 1. С. 13-20.
2. Канюк О. Деякі аспекти підготовки соціальних працівників в Німеччині в умовах болонської реформи. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Педагогіка. Соціальна робота*. 2013. Вип. 28. - С. 56-59. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2013_28_16
3. Кубіцький С. О. Аналіз освітньо-професійних програм підготовки фахівців за спеціальністю 231 соціальна робота. *ScienceRise. Pedagogical Education*. 2017. № 6. С. 18-22. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/techped_2017_6_6
4. Поліщук В.А., Поліщук Ю.Й. Модернізація професійної підготовки соціальних працівників і соціальних педагогів у країнах Європи. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Педагогіка, соціальна робота*. Ужгород, 2017. Вип. 20. С. 107-109.
5. Романовська Л. І. Система підготовки фахівців з соціальної роботи за кордоном на прикладі розвинених країн. *Вісник Національної академії*